

עפ"א (חיפה) 31362-12-24 - מורן לוי נ' מדינת ישראל

עפ"א (חיפה) 31362-12-24 - מורן לוי נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"א (חיפה) 31362-12-24

מורן לוי

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

[19.12.2024]

כבוד השופט זיו אריאלי

פסק דין

לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום לעניינים מקומיים בחיפה [המ"ש 54238-11-24] אשר דחה את בקשת המערער להאריך מועד להישפט.

רקע וטענות הצדדים:

1. ביום 21.11.24 הגיש המערער לבית המשפט קמא בקשה להארכת מועד להישפט. בבקשה נטען כי ביום 7.11.24 קיבל הודעה לפיה חשבונו עוקל, ומבירור שערך עולה כי העיקול הוטל מטעם עיריית חיפה אודות הודעת תשלום קנס. לטענת המערער, הוא מעולם לא קיבל את ההודעה, וכי זו נשלחה לכתובת שגויה. עוד נטען כי על פי הרשום בהודעת תשלום הקנס, מיוחסת למערער נהיגה בפרעות, וכן נטען לקולות של רעש מן הרכב - אולם אין פירוט של ממש במה מתבטאת הנהיגה הפרועה, ומה עוצמת הקולות מן הרכב.
2. בתגובתה מיום 5.12.24 פירטה המשיבה את נימוקי התנגדותה. נטען כי למערער נרשם דו"ח בגין רעש ממפלט רכב [סעיף 8 לחוק העזר לחיפה (מניעת רעש)]. הדו"ח נשלח לכתובתו הרשומה של המערער במשרד הפנים, ומשך קיימת חזקת מסירה. ככל ששינה את כתובת מגוריו, היה על המערער לעדכן את רישום כתובתו במשרד הפנים. משלא עשה כן, הרי שאין המדובר בבקשה להארכת מועד שבבסיסה סיבות שלא תלויות במערער ושמועו הגשת בקשה במועד. למערער אין להלין אלא על עצמו בגין מחדל זה.
3. בהחלטה מיום 8.12.24 דחה בית המשפט קמא את הבקשה. נקבע כי מאישור המסירה שבידי המשיבה עולה כי הדו"ח נשלח לכתובתו העדכנית של המערער במשרד הפנים (המערער עדכן את כתובתו רק ביום 4.8.22, לאחר שנשלח אליו הדו"ח). מחובתו של המערער לעדכן את כתובת מגוריו, ומשלא עשה כן - אין לו להלין אלא על עצמו. מכאן הערעור.
4. לטענת המערער, בית המשפט שגה כשראה באישור המסירה כאישור כדון, שכן אישור המסירה חזר מהסיבה כי הנמען עזב את המען. המערער הביא ראיות המלמדות כי בעת הרלבנטית לא התגורר בכתובת אליו נשלח הדו"ח. הדו"ח לא נמסר לידי המבקש. בנוסף, בית המשפט קמא לא התייחס לטענות ההגנה לגופן.
5. היום התקיים דיון במהלכו חזרו הצדדים על טענותיהם. דיון והכרעה:
6. לאחר שמעתי את טענות הצדדים נחה דעתי כי דין הערעור להידחות.
7. כידוע, סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט - יראו אותו כמודה בעובדות שנטענו בכתב האישום. תקנה 2 לתקנות סדר הדין הפלילי (חיקוקים לענין סעיפים 239 ו-240 לחוק) קובע כי הוראות סעיף 240 הנ"ל יחולו על עבירות על פי חוק עזר של עירייה שהותקן לפי פקודת העיריות.
8. תנאי להחלטתו של סעיף 240 הוא כי הנאשם "הוזמן", וזימון למשפט הוא בדרך של המצאה לנאשם של הזמנה בכתב (סעיף 95 לחוק סדר הדין הפלילי). סעיף 237 מסדיר את דרכי המצאה של הזמנה כאמור, וקובע כי המצאה יכול שתיעשה במשלוח דואר רשום למענו של אדם. בית המשפט רשאי לראות את המסמך כאילו הומצא כדון, בנסיבות הקבועות בסעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי.
9. תקנה 44א' לתקנות סדר הדין הפלילי קובעת "חזקת מסירה" ולפיה בעבירות קנס - רואים את ההודעה לתשלום כאילו הומצאה כדון, גם ללא חתימה על אישור מסירה, אם חלפו 15 ימים מיום שנשלחה בדואר רשום "זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל".
10. בענין חזקת המסירה נקבע ברע"א 5255/11 עיריית הרצליה נ' כרם כי:

"עוד מלמד הניסיון כי מקום שההודעה לא נדרשה במען שאליו נשלחה, ברגיל נעוץ הטעם לכך בנמען. אפשרות אחת היא שהנמען שינה את כתובתו בלא לקיים את החובה לעדכן את מרשם האוכלוסין; אפשרות אחרת היא שהנמען לא דרש את ההודעה מטעמים שונים הקשורים בו, ובכללם ניסיון לחמוק מתשלום. בשני מצבים אלה קבע המחוקק כי יש לראות בנמען כמי שקיבל את המסמך שנשלח אליו. זוהי קביעה נורמטיבית הזוקפת לחובת הנמען אי-קיום חובות המוטלות עליו מכוח הדין לעדכן כתובת ולדרוש דואר רשום ששלחה אליו רשות מוסמכת. אפשרות נוספת היא שאירעה תקלה כלשהי שגרמה לכך שהנמען לא קיבל את ההודעה מטעמים שאינם קשורים בו. במצבים כאלה - שהם בגדר החריג ויוצא הדופן - תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי מאפשרת לנמען לנסות לסתור את החזקה. אם יעלה בידו לעשות כן, יקבע בית המשפט שההמצאה הייתה שלא כדין...."

11. יובהר להשלמת התמונה כי בית המשפט אישור, חוזר ואשר את חוקתיותה של "חזקת המסירה" [ר', אחד מני רבים, רע"פ 106/15 קריב נ' מדינת ישראל].

12. בעניין דומה לענייננו נקבע על ידי בית המשפט כי התקיימה "חזקת מסירה" גם מקום בו אדם שינה את כתובת מגוריו מבלי לעדכן את דברי שינוי הכתובת במשרד הפנים. ר' למשל רע"פ 9811/09 סמימי נ' מדינת ישראל. ור' גם רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' סאלם, שם סוכמה ההלכה באופן הבא:

"כאשר דו"ח העבירה, ההזמנה לדין, או כתב האישום נשלחים בדואר רשום לכתובתו של המבקש במשרד הפנים, לא תעמוד לו, ככלל, טענה לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות. זאת, גם אם עבר המבקש למקום מגורים אחר מבלי ששינה את כתובתו במשרד הפנים; מסירת הזימון לאדם בוגר בכתובתו הרשומה של המבקש מהווה מסירה כדין; טענות לשיבושים בהגעת דברי הדואר יש לתמוך בחומר ממשי, ואין להעלות טענות מסוג זה בעלמא וללא כל תימוכין; ככלל, טענות בדבר בלבול או שכחה של מועד הדין לא תתקבלנה כסיבה מוצדקת לאי התייצבות, הגם שבמקרים המתאימים ניתן לטעון לקיומו של חשש לעיוות דין; גם טענות בדבר חוסר האפשרות לקבל את דבר הדואר, בשל שהייה בחו"ל, שהייה ממושכת במקום אחר בארץ, אשפוז בבית חולים וכיוצ"ב, יש לתמוך במסמכים ואין לקבל טענות מעין אלה ללא תימוכין מספיקים".

13. יישום האמור על עניינו של המערער מוליך למסקנה כי דין הערעור להידחות. המשיבה המציאה את הודעת התשלום לידי המערער. מדובר בהמצאה כדין, לכתובת הרשומה של המערער במשרד הפנים. העובדה כי המערער התמהמה ועדכן את שינוי כתובתו במשרד הפנים חודשים ארוכים לאחר שליחת הודעת התשלום אליו - עומדת לו לרועץ. למערער נשלחה הודעת התשלום כדין, ובהעדר בקשה להישפט במועד - יש לראותו כמי שהודה.

14. בדין דחה בית המשפט קמא את הבקשה להארכת מועד להישפט, שכן המערער לא עבר את המשוכה הראשונית המוטלת עליו, ולא הוכיח כי לא קיבל את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו.

15. סיכומו של דבר - לא נפלה כל שגגה בהחלטת בית המשפט קמא, ועל כן דינו של הערעור להידחות. המזכירות תעביר את העתק פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ח כסלו תשפ"ה, 19 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.